

~~all allow~~



دانشکده هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته: معماری منظر

## اصول طراحی منظر فضاهای اجتماعی با هدف

### افزایش حس تعلق به محله

(نمونه موردی: پیاده راه محلی ده ونک)

سیما بستانی

استاد راهنما:

دکتر مهدی حقیقت بین

استاد مشاور:

دکتر محمدجواد مهدوی نژاد

خرداد ۱۳۹۳

کمیته اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیات داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم سما بستانی تحت عنوان: اصول طراحی منظر فضاهای اجتماعی با هدف افزایش حس تعلق به محله (نمونه موردی: پیاده راه محلی ده و ننگ) را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد نائله می کند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	افزای دکتر مهدی حقیقت پس	استادیار	
۲- استاد مشاور	افزای دکتر محمد حواد مهدوی نیراد	استادیار	
۳- استاد ناظر	افزای دکتر اسماعیل صبر نامی	استادیار	
۴- استاد ناظر	افزای دکتر احسان رحیمو	استادیار	
۵- نماینده زحمات نگهبانی	افزای دکتر احسان رحیمو	استادیار	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهشهای علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح در مورد نتایج پژوهشهای علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرحهای تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرحهای تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۲ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب..... دانشجوی رشته..... در روز..... ورودی سال تحصیلی.....  
مقطع..... دانشگاه..... متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضاء: .....

تاریخ: .....

۹۳، ۳، ۳۱

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش اموزان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند.  
ماده ۱ در صورت اتمام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر انار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲ در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:  
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته تربیت مدرس است که در سال ۱۳۹۳ در دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار محترم جناب آقای دکتر محمد رحمتیان و مسؤره سرکار خانم جناب آقای دکتر محمد باقر محمدزاده از آن دفاع شده است.»

ماده ۳ به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارهگان کتاب (در هر بوبت چاپ) را به «دفتر نشر انار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند میزان ساز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴ در صورت عدم رعایت ماده ۲، ۵۰٪ بهای شمارهگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجوی تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب سید علی دانشجوی رشته تربیت مدرس مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: سید علی  
تاریخ و امضاء: ۱۳۹۳/۳/۲۱

تقدیم به...

تو

که از رنگ کردن به من نزدیک تری و من چه ناخافلانہ فراموشت کردم

اما

تو نکردی

به امید روزی که به آغوش تو بازگردم و همه وجودم سرشار از تو شوند...

تقدیم بہ

پدرم

عزیزتر از جانم

تکیہ گاہم پناہم

مادرم

عصم

عصم

عصم

وبالآخرة

تقديم به

هو



باسپاس و احترام و قدردانی از استاد راهنمای ارجمند و بزرگوارم جناب آقای دکتر  
مهدی حقیقت‌بین عزیز که اندیشه بزرگتان مسیر را برایم روشن نمود... تشکر را به من  
آموختید و چه بی دریغ آموختید.

باسپاس و تقدیم ادب و احترام از استاد مشاور فریخته و کراتقدم جناب آقای دکتر محمد  
جواد مهدوی نژاد که رهنمودهای ارزنده‌تان را هکشتای مسیرم بود.

و با سپاس و تشکر از سارا و امیر حسین و سعید و دوستانم غزاله، ملیحه، مهسا، مونا، آرش و  
عادل و نجمه عزیزم... بودن در کنار شما به من آموخت... اوج زندگی را، لذت را،  
دوستی را... با قدردانی و تشکر فراوان از جناب آقای مهدی یوسف زاده بابکی به دلیل  
کجک‌های ارزنده‌شان.

و با سپاس از همه‌ی کسانی که مرا آموختند. نه فقط علم را بلکه زندگی را

عشق را

نگاهت خیابان را مرور می‌کند، انگار خیابان‌ها او را مکتوب‌اند ...

خُلق رهگذر به شهر شکل می‌دهد.

اگر سوت‌زنان و گردن‌افراشته در شهر راه بروی، شهر را از پایین می‌بینی: پنجره‌ها ،  
پرده‌ها و فواره‌ها را.

اما اگر سرافکننده و با مشتش گره‌کرده از شهر گذر کنی، نگاهت به زمین است، به  
جوی کنار خیابان به درپوش چاله‌ها.

نمی‌توان گفت کدام چهره شهر راست‌تر است...

(ایتالو کالوینو، شهرهای نامرئی)

## چکیده

شهر و روابط موجود در آن به عنوان پیشرفته ترین مجتمع زیستی بشر، اثرات بی بدیلی بر هویت ساکنان خود دارد. در سده های معاصر روند شهرسازی در ایران دچار تقلید از انگاره های غربی و پدیده جهانی شدن گردیده و به نوعی گرفتار انقطاع تاریخی و ناسازگاری با فرهنگ و جهان بینی شهروندان ایران بخصوص در امرسازماندهی فضایی شده است. سازماندهی کالبدی و فضایی محلات سنتی مطابق با باورهای مذهبی و فرهنگی ساکنان موجب تقویت ارتباط شهروندان با فضا و پیامد آن افزایش حس تعلق ایشان به محله و بالتبع شهرهای خود می شده است. لیکن در شهرسازی معاصر و در مقیاس خرد- بسیاری از محله های امروزی-سازماندهی فضایی ناهمگون با سبک زندگی و فرهنگ بومی و مذهبی ساکنین موجب شده معیارهایی چون حس تعلق و پایداری در سطح پایینی قرار گیرد. تحولاتی که از آغاز قرن حاضر و متأثر از جنبش تجددگرایی غرب در ایران رخ داد پیوند استوار بین برخی از مظاهر و جلوه های زندگی را با فرهنگ جامعه گسیخته است. از اینرو امروزه نگاه به عرصه فضاهای جمعی به عنوان یک ضرورت در برنامه های توسعه شهری در جهت تقویت وجهه فرهنگی و اجتماعی شهر مورد توجه واقع می شود.

بررسی و تبیین آسیب های وضع موجود محلات شهری، ارائه راهکارهایی جهت تقویت زمینه های افزایش حس تعلق در شهروندان بوسیله منظرسازی مناسب فضاهای جمعی از اهداف این پایان نامه به حساب می آید. جایگاه منظرسازی در افزایش ادراک و خوانایی فضا و پیامد آن تقویت پیوند فرد با مکان و تقویت پاسخدهی مکانی از اهمیت ویژه برخوردار می باشد.

پایان نامه فوق با مروری بر ادبیات موضوع و بررسی نمونه های اجرایی پیاده راه های داخلی و خارجی به عنوان فضاهای جمعی، سعی در استخراج معیارهایی برای طراحی منظر پیاده راه محله ای با هدف افزایش حس تعلق به محله دارد. روش تحقیق استفاده شده در این تحقیق توصیفی-تحلیلی از نوع مطالعه موردی است و روش جمع آوری اطلاعات نیز کتابخانه ای و میدانی می باشد. دستاوردهای پژوهش در طراحی منظر پیاده راه محله ده ونک در جهت افزایش حس تعلق ساکنان به محله تجسم یافته است.

**کلید واژه ها:** حس تعلق، محله، پیاده راه، پاسخدهی مکان، منظرسازی

## فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فهرست جداول	ز.....
فهرست نمودار ها	ح.....
فهرست تصاویر	ط.....
<b>فصل اول: مقدمه و کلیات پژوهش</b>	۱.....
۱-۱- مقدمه	۲.....
۲-۱- تعریف مساله	۲.....
۳-۱- ضرورت پژوهش	۵.....
۴-۱- اهداف پژوهش	۷.....
۵-۱- سوال پژوهش	۸.....
۶-۱- فرضیه‌ی پژوهش	۸.....
۷-۱- روش پژوهش	۸.....
۸-۱- دامنه و محدوده‌ی پژوهش	۹.....
۹-۱- پیشینه تحقیق و جنبه جدید بودن و نوآوری	۹.....
۱۰-۱- ساختار پژوهش	۱۱.....
<b>فصل دوم: پیشینه نظری</b>	۱۲.....
۱-۲- مقدمه	۱۳.....
۲-۲- منظر شهری	۱۴.....
۳-۲- محله	۱۵.....
۱-۳-۲- تعریف محله	۱۶.....
۲-۳-۲- دیدگاه های مختلف درباره محله	۱۹.....
۳-۳-۲- محله در ایران	۲۴.....
۴-۲- مرکز محله	۲۵.....
۵-۲- پیاده راه	۲۶.....
۱-۵-۲- مزایای پیاده راه سازی	۲۸.....
۲-۵-۲- اهداف پیاده راه سازی	۳۰.....
۶-۲- حس تعلق	۳۳.....

- ۳۶ ..... ۱-۶-۲- معیارهای ارزیابی حس تعلق
- ۴۰ ..... ۷-۲- عوامل موثر در تقویت پاسخگویی مکان با تاکید بر پیاده راه ها
- ۴۲ ..... ۱-۷-۲- پاسخگویی کالبدی
- ۴۲ ..... ۱-۱-۷-۲- امنیت و آسایش
- ۴۳ ..... ۲-۱-۷-۲- دسترسی یا نفوذپذیری
- ۴۴ ..... ۳-۱-۷-۲- وجود عوامل طبیعی
- ۴۵ ..... ۴-۱-۷-۲- کیفیات بصری مکان
- ۴۵ ..... ۱-۴-۱-۷-۲- انسجام فضایی
- ۴۵ ..... ۲-۴-۱-۷-۲- محصوریت فضایی
- ۴۶ ..... ۳-۴-۱-۷-۲- جزییات طراحی بدنه ها و پیوستگی کالبدی
- ۴۶ ..... ۴-۴-۱-۷-۲- خوانایی
- ۴۷ ..... ۵-۱-۷-۲- وجود تسهیلات و خدمات
- ۴۷ ..... ۲-۷-۲- پاسخگویی فعالیتی
- ۴۸ ..... ۱-۲-۷-۲- تنوع فعالیت ها، اشتغال فعال و غیر فعال
- ۴۹ ..... ۳-۷-۲- پاسخگویی اجتماعی
- ۵۰ ..... ۴-۷-۲- پاسخگویی معنایی
- ۵۴ ..... ۸-۲- جایگاه معماری منظر و منظرسازی در تقویت رضایتمندی و پاسخگویی مکان
- ۵۵ ..... ۱-۸-۲- بعد عینی
- ۵۵ ..... ۱-۱-۸-۲- خوانایی
- ۵۹ ..... ۲-۱-۸-۲- استفاده از عناصر طبیعی
- ۶۰ ..... ۳-۱-۸-۲- توجه به اصول و معیارهای زیبایی شناسانه
- ۶۲ ..... ۴-۱-۸-۲- فراهم نمودن تسهیلات
- ۶۲ ..... ۲-۸-۲- بعد ذهنی
- ۶۳ ..... ۱-۲-۸-۲- ایجاد خاطره جمعی مشترک
- ۶۵ ..... ۱-۱-۲-۸-۲- برگزاری آیینهای جمعی در مرکز محله، میدان یا تکیه
- ۶۶ ..... ۲-۱-۲-۸-۲- ایجاد رابطه ای روحی روانی
- ۶۶ ..... ۳-۱-۲-۸-۲- وجود نمادهای مذهبی و ملی معنادار
- ۶۷ ..... ۲-۲-۸-۲- تامین حریم، خلوت و محصوریت مطابق با نوع فعالیت مکان

۶۸.....	۲-۸-۳-توجه به معنا در منظرسازی.....
۶۸.....	۲-۸-۳-۱- نماد و نشانه.....
۷۱.....	۲-۸-۳-۲- دیوارنگاری.....
۷۳.....	۲-۸-۳-۳- هنرهای محیطی.....
۷۵.....	۲-۹- جمع بندی.....
۷۷.....	<b>فصل سوم: بررسی تجارب داخلی و خارجی.....</b>
۷۸.....	۳-۱- مقدمه.....
۷۸.....	۳-۲- نمونه های داخلی پیاده راه.....
۷۸.....	۳-۲-۱- خیابان سپهسالار تهران(صف).....
۸۱.....	۳-۲-۲- پیاده راه تربیت تبریز.....
۸۳.....	۳-۲-۳- محور جنت مشهد.....
۸۷.....	۳-۳- نمونه های خارجی محورهای پیاده.....
۸۷.....	۳-۳-۱- محور پیاده استقلال در شهر استانبول.....
۹۱.....	۳-۳-۲- محور پیاده الد تاون.....
۹۴.....	۳-۳-۳- گذرهای پیاده شهر کپنهاگ دانمارک.....
۹۹.....	۳-۴- محور پیاده های لاین.....
۱۰۵.....	۳-۴- جمع بندی.....
۱۱۰.....	<b>فصل چهارم: شناخت و تحلیل سایت.....</b>
۱۱۱.....	۴-۱- مقدمه.....
۱۱۱.....	۴-۲- معرفی منطقه ۳.....
۱۱۱.....	۴-۲-۱- موقعیت و تقسیمات اداری منطقه ۳.....
۱۱۲.....	۴-۲-۲- پیشینه کلی تحولات منطقه ۳(محدوده و گسترش کالبدی).....
۱۱۳.....	۴-۲-۳- شاخص های معرف منطقه ۳.....
۱۱۳.....	۴-۲-۳-۱- ویژگی های جغرافیایی.....
۱۱۴.....	۴-۲-۳-۲- ویژگی های اقتصادی.....
۱۱۷.....	۴-۲-۴- هویت محیطی منطقه ۳.....
۱۱۸.....	۴-۲-۵- شبکه پیاده و شیوه گزینش بستر آن.....
۱۱۸.....	۴-۲-۵-۱- محیط طبیعی.....

- ۱۱۹.....مسیرهای آب-۱-۱-۵-۲-۴
- ۱۱۹.....موقعیت استقرار فضاهای سبز اصیل-۲-۱-۵-۲-۴
- ۱۲۱.....پوشش حمل و نقل عمومی-۲-۵-۲-۴
- ۱۲۲.....محلات قدیمی-۳-۵-۲-۴
- ۱۲۳.....گره‌های نشانه‌ای-۴-۵-۲-۴
- ۱۲۴.....سازمان فضایی منطقه ۳-۶-۲-۴
- ۱۲۶.....معرفی محله ده ونک-۳-۴
- ۱۲۷.....محدوده و موقعیت محله در منطقه ۳-۱-۳-۴
- ۱۲۸.....سابقه گسترش محله و وضعیت مالکیت در ده ونک-۲-۳-۴
- ۱۲۸.....روند تحولات کالبدی و اجتماعی-۱-۲-۳-۴
- ۱۳۰.....وضعیت مالکیت-۲-۲-۳-۴
- ۱۳۰.....ویژگی های جمعیتی و اجتماعی محله-۳-۳-۴
- ۱۳۲.....کاربری اراضی(وضع موجود)-۴-۳-۴
- ۱۳۵.....طرح های موضعی ده ونک-۵-۳-۴
- ۱۳۵.....طرح نوسازی ده ونک-۱-۵-۳-۴
- ۱۳۵.....ابقاء و احیاء هویت در محله ده ونک-۱-۱-۵-۳-۴
- ۱۳۵.....احیای خصلت گردشگری منطقه-۲-۱-۵-۳-۴
- ۱۳۶.....حفظ حوزه‌های مسکونی-۳-۱-۵-۳-۴
- ۱۳۶.....انسجام بخشی به محله ده ونک و مرکز آن-۴-۱-۵-۳-۴
- ۱۳۶.....ایجاد مطبوعیت و سرزندگی-۵-۱-۵-۳-۴
- ۱۳۶.....شبکه دسترسی محدوده-۶-۳-۴
- ۱۳۷.....سیما و منظر محله-۷-۳-۴
- ۱۳۹.....فضاهای واجد ارزش-۸-۳-۴
- ۱۴۰.....مرفولوژی محله-۹-۳-۴
- ۱۴۰.....بافت قدیمی-۱-۹-۳-۴
- ۱۴۰.....بافت نیمه جدید-۲-۹-۳-۴
- ۱۴۱.....بافت جدید-۳-۹-۳-۴
- ۱۴۱.....بافت خودرو-۴-۹-۳-۴

۱۴۲.....	۱۰-۳-۴- آلودگیهای محیطی
۱۴۳.....	۱۱-۳-۴- فضای سبز محدوده
۱۴۴.....	۱۲-۳-۴- بررسی و تشخیص استخوانبندی و سازمان فضایی اصلی و عناصر عمده خیابانها، محورها و میدانهای اصلی
۱۴۵.....	۱۳-۳-۴- فضاهای باز و مناطق منظرسازی شده
۱۴۵.....	۱۴-۳-۴- عملکردها، فعالیتهای خاص، مهم و عمده
۱۴۵.....	۱۵-۳-۴- بافت تاریخی
۱۴۶.....	۴-۴- جمع بندی
۱۴۹.....	<b>فصل پنجم: طراحی</b>
۱۵۰.....	۱-۵- مقدمه
۱۵۰.....	۲-۵- هدف و سوالات
۱۵۱.....	۳-۵- نتایج حاصل
۱۵۲.....	۱-۳-۵- ارائه پیشنهادها (در زمینه طراحی منظر پیاده راه های محلی در جهت افزایش حس تعلق به محله)
۱۵۲.....	۱-۱-۳-۵- بعد عینی
۱۵۲.....	۱-۱-۱-۳-۵- ویژگی های کالبدی
۱۵۲.....	۲-۱-۱-۳-۵- عناصر طبیعی منظرسازی
۱۵۳.....	۳-۱-۱-۳-۵- دسترسی مناسب
۱۵۳.....	۴-۱-۱-۳-۵- امنیت و آسایش
۱۵۵.....	۵-۱-۱-۳-۵- وجود تسهیلات و خدمات
۱۵۶.....	۶-۱-۱-۳-۵- توجه به اصول زیبایی شناسی و کیفیات بصری مکان
۱۵۶.....	۷-۱-۱-۳-۵- انسجام فضایی
۱۵۶.....	۸-۱-۱-۳-۵- محصوریت فضایی
۱۵۶.....	۹-۱-۱-۳-۵- بدنه ها و کالبد
۱۵۷.....	۱۰-۱-۱-۳-۵- خوانایی
۱۵۹.....	۲-۱-۳-۵- بعد ذهنی
۱۵۹.....	۱-۲-۱-۳-۵- پاسخگویی فعالیتی
۱۶۰.....	۲-۲-۱-۳-۵- پاسخگویی اجتماعی



۱۶۱.....	۳-۲-۱-۳-۵- پاسخگویی معنایی.....
۱۶۴.....	۴-۵- پیشنهاد برای پژوهش های آتی در حوزه موضوع.....
۱۶۵.....	۵-۵- طراحی.....
۱۶۵.....	۱-۵-۵- ایده پردازی و کانسپت اولیه طرح.....
۱۶۸.....	۲-۵-۵- پرسپکتیوها و مقاطع طرح.....
۱۷۳.....	نتیجه گیری.....
۱۷۵.....	فهرست منابع و ماخذ.....
۱۸۵.....	چکیده انگلیسی.....

## فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: مزایای پیاده راه سازی .....	۲۹
جدول ۲-۲: مقایسه ویژگی های فضای عمومی پاسخگو بر مبنای دیدگاه برخی صاحب نظران.....	۴۰
جدول ۳-۲: معیارهای ارزیابی معنای مکان .....	۵۳
جدول ۴-۲: ابعاد فضای عمومی پاسخگو .....	۵۳
جدول ۵-۲: عوامل موثر در منظر سازی به جهت تقویت خوانایی .....	۵۶
جدول ۶-۲: اصول رسمی زیبایی شناسی منظر.....	۶۰
جدول ۱-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه سپهسالار(صف)تهران ....	۸۰
جدول ۲-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه تربیت تبریز .....	۸۲
جدول ۳-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه جنت مشهد .....	۸۶
جدول ۴-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه استقلال دراستانبول .....	۸۹
جدول ۵-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه الد تاون .....	۹۲
جدول ۶-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه های کپنهاگ دانمارک ....	۹۸
جدول ۷-۳: بررسی نقاط ضعف و قوت پاسخدهی پیاده راه های لاین .....	۱۰۴
جدول ۸-۳: مقایسه تطبیقی منظرسازی و پاسخدهی پیاده راه های مورد بررسی از نظر ابعاد عینی و ذهنی منظر.....	۱۰۶
جدول ۱-۴: شاخص های اقتصادی-اجتماعی و کالبدی معرف منطقه .....	۱۱۶
جدول ۲-۴: جمعیت محله و رشد آن در مقایسه با منطقه ۳ و تهران .....	۱۳۲
جدول ۳-۴: سطح و سرانه کاربری های شهری ده ونک در وضع موجود (۱۳۸۲).....	۱۳۳
جدول ۴-۴: سطوح و سرانه کاربری های خدماتی موجود و مورد نیاز.....	۱۳۴
جدول ۵-۴: روندهای موجود، نقاط قوت و ضعف، فرصتها و تهدیدهای محله ده ونک (SOWT).....	۱۴۷

## فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۱۱	نمودار ۱-۱ ساختار فصول
۱۴	نمودار ۱-۲ سیستم منظر شهری در فرایند تعامل انسان-محیط
۱۷	نمودار ۲-۲ شناخت مفهوم محله براساس عناصر و مولفه های اصلی آن در حوزه های علمی مختلف
۱۹	نمودار ۳-۲ عوامل تفاوت گذاری و معیارهای محدوده محله ها
۲۵	نمودار ۴-۲ روند شکل گیری و تغییرات محله در نظام شهرنشینی ایران در دوره های متفاوت
۲۸	نمودار ۵-۲ شناخت مفهوم پیاده راه براساس عقیده صاحب نظران مختلف
۳۱	نمودار ۶-۲ اهداف ساماندهی پیاده راه ها و دلایل محقق شدن آن ها
۳۵	نمودار ۷-۲ عوامل تأثیرگذار در شکل گیری حس تعلق
۳۷	نمودار ۸-۲ شاخص های اصلی هویت
۳۸	نمودار ۹-۲ شاخص های اصلی حس تعلق به مکان
۳۹	نمودار ۱۰-۲ رابطه میان احساس رضایتمندی از مکان و پاسخگویی مکان
۶۷	نمودار ۱۱-۲ عوامل تأثیرگذار آیین های دینی در تقویت حس تعلق به محله
۷۴	نمودار ۱۲-۲ جایگاه معماری منظر در تقویت پاسخگویی مکان

## فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
۲۰	تصویر ۱-۲: نظریه واحد همسایگی کلرنس پری
۲۱	تصویر ۲-۲: نظام رادبرن
۲۷	تصویر ۳-۲: پیاده راه پانزده خرداد تهران
۲۹	تصویر ۴-۲: مقایسه تطبیقی خیابانی در هنگ کنگ قبل و بعد از تبدیل شدن به محور پیاده
۳۲	تصویر ۵-۲: پیاده راه عرصه ای برای حضور شهروندان (کپنهاگ-دانمارک)
۴۶	تصویر ۶-۲: درجه محصوریت بصری فضا.
۵۰	تصویر ۷-۲: افزایش حس تعلق مکانی، از طریق توجه به تعاملات اجتماعی
۶۵	تصویر ۸-۲: مجلس تعزیه تکیه دولت در ایام عاشورا
۷۱	تصویر ۹-۲: مجسمه مادر
۷۲	تصویر ۱۰-۲: دیوارنگاری میدان فردوسی مشهد
۷۲	تصویر ۱۱-۲: میدان فردوسی مشهد
۷۳	تصاویر ۱۲-۲ و ۱۳-۲ و ۱۴-۲: هنر محیطی، پارک لاله تهران
۷۹	تصویر ۱-۳: پیاده راه سپهسالار تهران
۸۳	تصویر ۲-۳: پیاده راه تربیت تبریز
۸۵	تصویر ۳-۳: محور پیاده جنت مشهد
۹۰	تصویر ۴-۳: پیاده راه استقلال استانبول
۹۳	تصویر ۵-۳: محور پیاده الد تاون
۹۵	تصویر ۶-۳: پیاده راه های کپنهاگ دانمارک
۹۷	تصویر ۷-۳: پیاده راه های کپنهاگ دانمارک
۹۹	تصویر ۸-۳: مراحل مختلف شکل گیری مسیر «های لاین»
۱۰۰	تصویر ۹-۳: نورپردازی ویژه «های لاین»
۱۰۱	تصویر ۱۰-۳: کاشت انواع گیاهان در امتداد مسیر
۱۰۲	تصویر ۱۱-۳: پیاده راه "های لاین"
۱۰۳	تصویر ۱۲-۳: دید ساختمان های مجاور به مسیر "های لاین"
۱۰۴	تصویر ۱-۴: موقعیت منطقه ۳ در شهر تهران و تقسیمات منطقه به تفکیک نواحی و محلات
۱۱۲	